

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod:	7^{fed} Medi 2021
Teitl:	Perthyn: Archwiliad o sut y gall casgliadau greu cymuned yng Ngheredigion (prosiect a elwid gynt yn Gasglu ar gyfer Cenedl)
Pwrpas yr adroddiad:	Ceisio cymeradwyaeth ar gyfer arian cyfatebol £250,000 o'r Gronfa Gyfalaf tuag at brosiect Perthyn
Er:	Penderfyniad
Portffolio'r Cabinet ac Aelod y Cabinet:	Aelod y Cabinet dros Borth Gofal, Ymyrraeth Gynnar, Hybiau Lles a Diwylliant Y Cynghorydd Catherine Hughes

Crynodeb:

Cefndir

Y prosiect hwn yw cam 2 y prosiect Gweddnewidiadau sydd â 3 cham iddo, a cham 1 oedd Dulliau Newydd, a gwblhawyd yn llwyddiannus yn 2018. Mae Cam 2, Perthyn, yn canolbwyntio ar greu gallu o ran addysg a dysgu, 'Canolfan Casgliadau Treftadaeth Ceredigion' (storfa hygyrch o'r radd flaenaf ar gyfer casgliadau'r amgueddfa sydd wedi'u had-drefnu) ac yn gweithio gydag arbenigwyr a grwpiau cymunedol i helpu i asesu arwyddocâd y casgliadau. Bydd y prosiect hwn hefyd yn creu eglurder ynghylch rôl Ceredigion yn y Casgliad Cenedlaethol sydd ar Wasgar yng Nghymru, fel sylfaen ar gyfer cam 3 y prosiect Gweddnewidiadau.

Bydd 'Canolfan Casgliadau Treftadaeth Ceredigion' yn gyfleuster i ymwelwyr gael profiad 'y tu ôl i'r llenni' o'r 65,000⁺ arteffact hanesyddol sy'n ymwneud â hanes lleol yng ngofal Amgueddfa Ceredigion.

Bydd y cynnig yn cael ei fodelu ar fentrau tebyg sy'n bodoli eisoes fel Canolfan Casgliadau Amgueddfa Birmingham a Chanolfan Casgliadau Amgueddfa Caeredin. Ar hyn o bryd, mae'r Amgueddfa'n arddangos tua 10% o'r casgliad cyhoeddus yn barhaol; bydd y cyfleuster newydd yn rhoi mynediad i 90% arall y casgliad gan gynnwys y tecstilau a chasgliadau celf Cymreig o bwys rhyngwladol.

Bydd ymwelwyr yn gallu mwynhau teithiau cyffredinol neu arbenigol, gweithdai a gweithgareddau addysgol. Mae'r cyfleuster yn cynnwys man dysgu ac ardal gweithdy.

Nod y prosiect hefyd yw archwilio'r cysyniad o 'berthyn' a gwerthoedd cymunedol a rennir yng nghyd-destun arwyddocâd asesu'r casgliad i feithrin ein dealltwriaeth o ddiwylliant a threftadaeth Ceredigion a hefyd gwella mynediad ffisegol a deallusol i'w thrysorau yn fawr.

Bydd y cyfleuster storio newydd yn cael ei ddylunio ar egwyddor Passivhaus i leihau costau rhedeg a bydd yn rhyddhau lleoliad gwych yng nghanol y dref (Garej Stryd y Baddon). Ar hyn o bryd mae gan yr amgueddfa ddau safle storio allanol; Yr Hen Gapel, Tre'r Ddol a Garej Stryd y Baddon. Bydd arbedion a wneir o ddadgomiynu a gwerthu/datblygu/rhentu/trosglwyddo safle Garej Stryd y Baddon a chapel Tre'r Ddol yn helpu i dalu costau rhedeg y cyfleuster newydd.

Rhagwelir y bydd y prosiect yn rhedeg, tra'n aros am geisiadau ariannu llwyddiannus, rhwng 2021 a 2026

Costau'r Prosiect

Mae'r costau ar gyfer y prosiect wedi'u nodi fel £1.9 miliwn mewn astudiaeth ddichonoldeb a gomisiynwyd gan Gyfeillion Amgueddfa Ceredigion.

Mae'r prosiect wedi cael ei basio gan Gronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol ar y cam Datganiad o Ddiddordeb ac ar hyn o bryd mae'n cael ei gefnogi i ddatblygu cais Rownd 1 am swm £1.1miliwn.

Daw'r £800,000 sy'n weddill o Lywodraeth Cymru, Ymddiriedolaethau a Sefydliadau ond mae disgwyl gan Gronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol y bydd Cyngor Sir Ceredigion yn cyfrannu tuag at y ffigur hwn.

Mae trafodaethau yn y Grŵp Datblygu Corfforaethol wedi awgrymu y gellid gwneud ymrwymiad £250,000 o'r Gronfa Gyfalaf gan ddisgwyl y bydd llawer o hyn yn cael ei adennill o werthu eiddo a ddefnyddir ar hyn o bryd fel storfa amgueddfa sef Garej Stryd y Baddon a Chapel Tre'r Ddol. Mae hyn yn cynrychioli gwerth da iawn am arian i Gyngor Sir Ceredigion a bydd yn helpu i sicrhau gweddill yr arian

Mae gwerth y tir y bydd Canolfan y Casgliadau yn cael ei hadeiladu arno eisoes wedi'i gynnwys yn yr astudiaeth ddichonoldeb ac ni all gyfrannu at yr arian cyfatebol £800,000 sy'n ofynnol.

Ni fydd angen arian cyfatebol o'r gronfa Gyfalaf tan 2024/25

	Oes Aseiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os nad oes, dywedwch pam	Oes
Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	Crynodeb: Hirdymor: Cydweithio:	Bydd y cyfleuster storio yn rhoi storfa hirdymor ar gyfer casgliadau'r Amgueddfa <ul style="list-style-type: none">• Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru• Common Cause Foundation• Prifysgol Aberystwyth• Happy Museum
	Cynnwys:	Ymgynghorwyd ag amrywiaeth o grwpiau a sefydliadau cymunedol ar

	gyfer Astudiaeth Ddichonoldeb Perthyn. Bydd y cyfleuster yn cynnig cyfleoedd i ymgysylltu ymhellach â'r gymuned
Atal:	Lliniaru'r bygythiadau presennol i oroesiad hirdymor casgliadau'r amgueddfa
Integreiddio:	Pobl: Bydd y mynediad at dreftadaeth Ceredigion a'r ddealltwriaeth ohoni'n cael eu gwella'n fawr. Economi: Bydd cyfleuster treftadaeth newydd ar gael i wella'r economi ymwelwyr Amgylchedd: Bydd cyfleuster storio amgueddfa o'r radd flaenaf a bach ei effaith yn lleihau effaith amgylcheddol gweithrediadau'r amgueddfa ac yn arbed arian i'r Gwasanaeth.
Argymhelliad:	Bod y Cabinet yn cymeradwyo'r ymrwymiad £250,000 o'r Gronfa Gyfalaf fel arian cyfatebol tuag at brosiect Perthyn.
Rheswm dros y penderfyniad:	Diogelu casgliad yr Amgueddfa ar gyfer y dyfodol a rhoi cyfleoedd pellach ar gyfer ymgysylltu â'r gymuned
Trosolwg a Chraffu:	Gwybodaeth wedi'i chyflwyno yn y Grŵp Datblygu Corfforaethol
Fframwaith Polisi:	Strategaeth Gorfforaethol 2017-2022
Blaenoriaethau Corfforaethol:	<ul style="list-style-type: none"> • Hybu'r Economi • Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl • Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol'
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Ymrwymiad £250,000 o'r Gronfa Gyfalaf.
Goblygiadau Cyfreithiol:	Mae Capel Tre'r Ddol, un o'r adeiladau sy'n storio'r casgliad ar hyn o bryd, yn rhan o Elusen Richard James Thomas ac felly mae ganddo statws ymddiriedolaeth. O'r herwydd, bydd yn rhaid i unrhyw gynlluniau ar gyfer y casgliad cysylltiedig a/neu'r adeilad ei hun gael eu cymeradwyo gan Bwyllgor Ymddiriedolwyr Elusennau Cyngor Sir Ceredigion, a all yn ei dro fod angen caniatâd y Comisiwn Elusennau i amrywio Cynllun yr ymddiriedolaeth.

Goblygiadau staffio:	Bydd pedair swydd prosiect yn cael eu creu i feithrin gallu i gyflawni'r prosiect, a fydd yn cael ei ariannu gan Gronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol.
Goblygiadau eiddo / asedau:	Creu Canolfan newydd o'r radd flaenaf ar gyfer Casgliadau Treftadaeth Ceredigion ar dir y cyngor. Gwerthu Garej Stryd y Baddon Gwerthu/lesio/trosglwyddo Yr Hen Gapel, Tre'r Ddol
Risg(iau):	Bydd methu â sicrhau arian cyfatebol yn peryglu dyfodol prosiect Perthyn ac yn effeithio'n ddifrifol ar allu'r Amgueddfa i storio a gwarchod ei chasgliadau yn effeithiol.
Pwerau Statudol:	Ddim yn berthnasol
Papurau Cefndir:	Astudiaeth Ddichonoldeb
Atodiadau:	
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Meinir Ebbsworth
Swyddog Adrodd:	Carrie Canham
Dyddiad:	24/8/21